

АРХИВИ НА ЈАВНОТО ЗДРАВЈЕ ARCHIVES OF PUBLIC HEALTH

Vol. 10 No.2 2018

Институт за јавно здравје на Република Македонија
Institute for Public Health of the Republic of Macedonia

Архиви на јавно здравје (Arch J Здравје) е медицинско научно списание кое го издава Институтот за јавно здравје на Република Македонија

Archives of public health (Arch Pub Health) is a medical scientific journal published by Institute of public health of Republic of Macedonia

Уредник (Editor)

Гордана (Gordana) Гордана (Ristovska)

Заменик уредник (Deputy editor)

Вјоса (Vjosa) Речица (Rechica)

Уредувачки одбор (Editorial board)

Шабан (Shaban) Мемети (Memeti) - Македонија (Macedonia)

Тед (Ted) Тулчински (Tulchinsky) – Израел (Israel)

Михаил (Mihail) Кочубовски (Kocubovski) – Македонија (Macedonia)

Владимир (Vladimir) Кендровски (Kendrovski) – Германија (Germany)

Лили (Lili) Стојановска (Stojanovska) - Австралија (Australia)

Горан (Goran) Белојевич (Belojevic) - Србија (Serbia)

Фимка (Fimka) Тозија (Tozija) - Македонија (Macedonia)

Елисавета (Elisaveta) Стикова (Stikova)- Македонија (Macedonia)

Елена (Elena) Косевска (Kosevska) – Македонија (Macedonia)

Азиз (Aziz) Положани (Polozhani) - Македонија (Macedonia)

Констандина (Konstandina) Кузевска Манева (Kuzevska Maneva) – Македонија (Macedonia)

Маријан (Marijan) Бошевски (Bosevski) – Македонија (Macedonia)

Љубица (Ljubica) Аргаласова (Argalášová) Соботова (Sobotová) – Словачка

Илија (Ilija) Брчевски (Brcevski) - Србија (Serbia)

Сергеј (Sergej) Пријич (Prijić) – Србија (Serbia)

Мариана (Mariana) Голумбеану (Golumbeanu) – Романија (Romania)

Каролина (Karolina) Љубомирова (Ljubomirova)– Бугарија (Bulgaria)

Насер (Naser) Рамадани (Ramadani)- Косово (Kosovo)

Лектор за македонски и англиски јазик

Ленче Даневска

Техничка подготовка

Владимир Хаџи Пулевски

СОДРЖИНА

ОРАЛНО ЗДРАВЈЕ – ORAL HEALTH

КОРЕЛАЦИЈАТА ПОМЕЃУ КЕП ИНДЕКСОТ НА 12-ГОДИШНИТЕ ДЕЦА И КОНЦЕНТРАЦИЈАТА НА ФЛУОРОТ ВО ВОДАТА ЗА ПИЕЊЕ ОД ВАРДАРСКИОТ РЕГИОН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**CORRELATION BETWEEN DMFT OF 12-YEAR-OLD CHILDREN AND CONCENTRATION OF FLUORINE IN DRINKING WATER FROM THE VARDAR REGION OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA**

Весна (Vesna) Амабаркова (Ambarkova)..... 5

ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРЕН ПРИСТАП И ПЛАН НА ТЕРАПИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ОЛИГОДОНЦИЈА**INTERDISCIPLINARY APPROACH AND THERAPY PLAN IN PATIENTS WITH OLIGODONTIA**

Билјана (Biljana) Џипунова (Dzipunova), Сања (Sanja) Панчевска (Pancevska), Наташа (Natasa) Тошеска-Спасова (Toseska –Spasova), Горан (Goran) Панчевски (Pancevski), Вера (Vera) Радојкова-Николовска (Radojkova-Nikolovska), Мирјана (Mirjana) Поповска (Popovska), Илијана (Ilijana) Муратовска (Muratovska), Василка (Vasilka) Ренцова (Renzova) 14

ВЛИЈАНИЕ НА ТОТАЛНИТЕ И ПАРЦИЈАЛНИ ПРОТЕЗИ ВРЗ ИСХРАНАТА И ГОВОРОТ КАЈ ГЕРИЈАТРИСКИТЕ ПАЦИЕНТИ ВО МАКЕДОНИЈА**INFLUENCE OF TOTAL AND PARTIAL DENTURES ON NUTRITION AND SPEECH IN GERIATRIC PATIENTS IN MACEDONIA**

Наташа (Natasa) Ставрева (Stavreva), Билјана (Biljana) Капушевска (Kapushevska), Мира (Mira) Јанкуловска (Jankulovska), Јадранка (Jadranka) Бундевска (Bundevska), Наташа (Natasa) Тошеска-Спасова (Tosevska-Spasova) 20

ВЛИЈАНИЕТО НА ОРТОДОНТСКИТЕ АНОМАЛИИ ВРЗ ПОЈАВАТА НА ГИНГИВАЛНА ИНФЛАМАЦИЈА**THE INFLUENCE OF ORTHODONTIC ANOMALIES ON THE OCCURRENCE OF GINGIVAL INFLAMMATION**

Наташа (Natasa) Тошеска-Спасова (Toseska-Spasova), Илбер (Ylber) Балажи (Balazi), Билјана (Biljana) Џипунова (Dzipunova), Елена (Elena) Созовска (Sozovska), Катерина (Katerina) Тошеска-Трајковска (Tosheska-Trajkovska), Зоран (Zoran) Спасов (Spasov) 29

ЈАВНО ЗДРАВЈЕ - PUBLIC HEALTH

ПРЕВАЛЕНЦА НА МЕТАБОЛНИОТ СИНДРОМ ВО ПЕЧКИОТ ОКРУГ**PREVALENCE OF THE METABOLIC SYNDROME IN THE PECH DISTRICT**

Ардита (Ardita) Кервеш-Сулејмани (Kerveshi-Sulejmani), Афердита (Aferdita) Селманаж (Selmanaj), Игор (Igor) Исјановски (Isjanovski), Розалинда (Rozalinda) Исјановска (Isjanovska) 40

ПРИСТАП ДО ВОДА ЗА ПИЕЊЕ ВО РУРАЛНИТЕ УЧИЛИШТА ВО СЕВЕРОИСТОЧНИОТ РЕГИОН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА DRINKING WATER ACCESS IN RURAL SCHOOLS IN NORTHEAST REGION IN REPUBLIC OF MACEDONIA	
Елена Крстевска, Мимоза Величковски, Ариф Латифи, Јадранка Стаменковска, Михаил Кочубовски	48

ТОКСИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ ВО ОРИЗ, ПЧЕНИЧНО БРАШНО И ПРОИЗВОДИ ОД БРАШНО ОД МАКЕДОНСКИОТ ПАЗАР TOXIC ELEMENTS IN RICE, WHEAT FLOUR AND WHEAT FLOUR PRODUCTS FROM THE MACEDONIAN MARKET	
Надица (Nadica) Тодоровска (Todorovska), Сузана (Suzana) Диневска (Dinevska) Ќовкаровска (Kovkaroska), Орце (Orce) Поповски (Popovski), Елисавета (Elisaveta) Стикова (Stikova).....	58

КЛИНИЧКИ ИСТРАЖУВАЊА - CLINICAL SCIENCE

АНАЛИЗА НА МАЈЧИНСКИТЕ И АКУШЕРСКИТЕ ФАКТОРИ ЗА РИЗИК ЗА ПРЕМАТУРНА РЕТИНОПАТИЈА КАЈ ПРЕМАТУРУСИ ЧИЈА ТЕЖИНА Е НАД 1500Г И ГЕСТАЦИСКА ВОЗРАСТ НАД 30 НЕДЕЛИ ANALYSIS OF MATERNAL AND OBSTETRIC RISK FACTORS FOR PREMATURE RETINOPATHY IN PREMATURES WHOSE WEIGHT WAS OVER 1500G AND GESTATIONAL AGE ABOVE 30 WEEK	
Игор (Igor) Исјановски (Isjanovski), Виктор (Viktor) Исјановски (Isjanovski)	64

ПЕРИНАТАЛЕН ИСХОД ВО КОНТЕКСТ НА СОЦИЈАЛНИТЕ ДЕТЕРМИНАНТИ НА ЗДРАВЈЕТО PERINATAL OUTCOME IN CONTEXT OF THE SOCIAL DETERMINANTS OF HEALTH	
Елизабета (Elizabeta) Зисовска (Zisovska)	71

BUBBLE CPAP НЕИНВАЗИВНА МЕТОДА НА ВЕНТИЛАЦИЈА ВО ТРЕТМАН НА АТЕЛЕКТАЗА ПО КАРДИОХИРУРШКА ИНТЕРВЕНЦИЈА- ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ BUBBLE CPAP NON-INVASIVE VENTILATION IN TREATMENT OF ATELECTASIS AFTER CARDIAC SURGERY: CASE REPORTH	
Христина (Hristina) Манџуковска (Mandzukovska)	82